R O Z H O D N U T Í

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a členů JUDr. Zdeňka Novotného, JUDr. Tomáše Homoly, Mgr. Stanislava Moláka, JUDr. Petra Škvaina a JUDr. Karla Urbana o návrhu **ministryně spravedlnosti** ze dne 24. 7. 2013, č. j. 94/2013-OSD-ENA/26, na zahájení kárného řízení proti **JUDr. T. V.,** soudnímu exekutorovi Exekutorského úřadu Přerov, se sídlem v Přerově, Komenského 38, zast. Mgr. Tomášem Greplem, advokátem, se sídlem Horní nám. 365/7, Olomouc, při ústním jednání konaném dne 15. října 2013,

takto:

JUDr. T. V., nar. X,
soudní exekutor Exekutorského úřadu Přerov,

I.
se zprošťuje

podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů, kárné žaloby ministryně spravedlnosti ze dne 22. 7. 2013, č. j. 94/2013-OSD-ENA/26, kterou mu bylo kladeno za vinu, že:

jako soudní exekutor v rámci své řídící činnosti dle ust. § 13 odst. 1 exekučního řádu nepřijal odpovídající opatření ve vztahu ke svému zaměstnanci Mgr. R. M., exekutorskému kandidátovi, jenž překročil své pravomoci tím, že jako exekutorský kandidát soudního exekutora JUDr. T. V. vyplnil dne 23. 8. 2012 celkem 3 formuláře odpovídající příloze č. III. nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky, a to konkrétně formulář, který měl jako evropské exekuční tituly potvrzovat

- notářský zápis se svolením k vykonatelnosti sepsaný notářským kandidátem JUDr. J. V., notářky v Ostravě, dne 31. 8. 2010 pod sp. zn. N 1367/2010, NZ 1263/2010, jehož předmětem byla částka 148.139.296,33 Kč,

- notářský zápis se svolením k vykonatelnosti sepsaný notářským kandidátem JUDr. J. V., notářky v Ostravě, dne 31. 8. 2010 pod sp. zn. N 1369/2010, NZ 1271/2010, jehož předmětem byla částka 13.303.696,26 Kč,

- notářský zápis se svolením k vykonatelnosti sepsaný notářským kandidátem JUDr. J. V., notářky v Ostravě, dne 29. 3. 2011 pod sp. zn. N 494/2011, NZ 467/2011, jehož předmětem byla částka 3.809.415 EURO,

přičemž v kolonce 2 formulářů označil za orgán vydávající potvrzení Exekutorský úřad Přerov, v kolonce 4.3.1 označil za oprávněného společnost RAVAK, a. s., ačkoliv neměl převod práv z uvedených notářských zápisů prokázán smlouvou o postoupení pohledávek opatřenou úředně ověřenými podpisy;

tyto formuláře opatřil otiskem razítka „Mgr. R. M. pověřen soudním exekutorem“ a následně je podepsal s uvedením zkratky „v z.“; čímž vzbudil dojem, že uvedená potvrzení vydal z pověření soudního exekutora v rámci jeho pravomocí, tato potvrzení následně poskytl údajnému oprávněnému pro účely podání návrhu na zahájení exekuce v Holandsku,

za situace, kdy si soudní exekutor byl vědom, že k provedení takového úkonu nemá soudní exekutor pravomoc a tudíž není oprávněn k takovému úkonu pověřit svého zaměstnance; v důsledku tohoto postupu, který porušuje nejen vnitrostátní právní předpisy, ale i závazky České republiky vyplývající z její účasti v Evropské unii, došlo na základě takto vydaných potvrzení o evropském exekučním titulu k zahájení úkonů exekučního řízení v Holandsku,

exekutorský kandidát tak vyhotovil listiny, které byly způsobilé uvést příslušné justiční orgány jiného členského státu v omyl; přes zjevný nedostatek pravomoci k jejich vydání vyvolal zdání, že listiny jsou vydány v souladu s právními předpisy ČR a právními předpisy Evropských společenství,

přičemž ani po zahájení výkonu státního dohledu nepřijal soudní exekutor ve vztahu ke svému zaměstnanci žádná opatření, naopak před orgánem výkonu státního dohledu postup svého zaměstnance schvaloval, čímž závazně porušil povinnosti stanovené právními a stavovskými předpisy a zároveň tímto jednáním narušil důstojnost exekutorského povolání,

neboť skutek není kárným proviněním.

II.

Podle § 19 odst. 3 zákona č. 7/2002 Sb. **se přiznává** JUDr. T. V., soudnímu exekutorovi, náhrada účelně vynaložených nákladů ve výši 6.534 Kč. Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti **je povinna zaplatit** kárně obviněnému náhradu nákladů v celkové výši 6.534 Kč k rukám jeho obhájce Mgr. Tomáše Grepla, advokáta, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

Ministryně spravedlnosti podala návrh na zahájení kárného řízení (kárnou žalobu) proti JUDr. T. V., soudnímu exekutorovi, pro skutky popsané ve výroku tohoto rozhodnutí. Uvedené jednání označila za kárné provinění podle § 116 odst. 2 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění účinném do 31. 12. 2012, *in eventum* za závažný kárný delikt podle § 116 odst. 3, odst. 5 exekučního řádu ve znění účinném od 1. 1. 2013. Kárnou žalobu podala na základě stížnosti Ing. K. J. a Ing. M. U. a odkázala v ní na výsledky šetření, při němž exekutorský kandidát uvedl, že byl elektronicky požádán oprávněným o poskytnutí informací o exekučním titulu na jím zaslaném formuláři; tak učinil, aniž by potvrzoval evropský exekuční titul, neboť ví, že k tomu by nebyl oprávněn. Vyplnění formuláře nemohlo mít, podle jeho názoru, žádnou procesní váhu; ostatně o potvrzení evropského exekučního titulu také oprávněný požádal Okresní soud v Příbrami. Kárná žalobkyně v podané kárné žalobě vyšla z názoru, že exekutorský kandidát fakticky evropské exekuční tituly potvrdil, aniž k tomu byl oprávněn. V rámci šetření kárné žalobkyně bylo zjištěno, že k pochybení exekutorského kandidáta došlo dne 23. 8. 2012. Z vyjádření kárně obviněného poukázala na jeho sdělení, že exekutorský kandidát je oprávněn k úkonům ve spisech a vydávání rozhodnutí, přičemž v daném případě o rozhodnutí nešlo, ale jednalo se o pouhé poskytnutí informace ze spisu. Kárná žalobkyně dovodila, že skutek, jehož se dopustil exekutorský kandidát, je prokázán, a dále označila za prokázané, že kárně obviněný exekutor na jeho postup řádně nedohlížel, s jeho postupem se ztotožnil a nepřijal vůči němu žádné sankční opatření. Uvedla, že formuláře, které byly exekutorským kandidátem potvrzeny, jsou přílohou Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 ze dne 21. 4. 2004 (dále jen „Nařízení“) a slouží výhradně pro účely potvrzení rozhodnutí, soudních smírů a úředních listin jako evropských exekučních titulů. V daném případě oprávněný disponoval usnesením soudu potvrzujícím exekuční tituly, soud ovšem opomněl vydat potvrzení na předepsaném formuláři; ta, aniž k tomu měl kompetenci, vydal exekutorský kandidát. Přitom význam listin nemohlo oslabit ani jejich neopatření úředním razítkem, neboť podle Nařízení postačí jejich opatření podpisem. Kárná žalobkyně tak považuje jednání kárně obviněného za porušení povinností plynoucích z § 13 odst. 1 exekučního řádu, a proto navrhla, aby byl uznán vinným kárným proviněním a aby mu bylo uloženo kárné opatření podle uvážení kárného senátu.

II. Vyjádření kárně obviněného

Kárně obviněný se ve svém písemném vyjádření ke kárné žalobě především důrazně ohradil proti tomu, že by kdy schvaloval protiprávní jednání exekutorského kandidáta v daném případě. V rámci šetření se k němu ani nevyjadřoval, neboť by to mohlo být předčasné. Jednání, jehož se měl exekutorský kandidát dopustit, bylo ostatně natolik závažné, že se stalo předmětem šetření nejen státního dohledu, ale i policie. Jak disciplinární řízení tak i trestní šetření dosud probíhá a kárně obviněný nemá obdobné možnosti ke zjištění rozsahu pochybení. Považuje tak za absurdní žalobní výtku, že nepřikročil k žádnému opatření vůči exekutorskému kandidátovi. Kárně obviněný samozřejmě sledoval exekuční spis a případ s pracovníky projednával a sdělil kandidátovi své výhrady; kontrolní činnost tak nezanedbal a kontrolu vůči němu zintenzivnil, byť se jedná o velmi zkušeného a dlouhodobě dobře pracujícího kandidáta. K úkonům, které měl

kandidát provést neoprávněně, nedal kárně obviněný nikdy pokyn, nevěděl o nich a vše zjistil až v době, kdy situaci nemohl nijak ovlivnit. Protiprávní jednání ani neschvaluje a případné důsledky vyvodí po skončení probíhajících řízení. Je přesvědčen, že se žádného kárného jednání nedopustil a navrhl, aby byl kárné žaloby zproštěn.

III. Splnění předpokladů pro věcné projednání žaloby

Kárný senát nejprve zkoumal, zda návrh na zahájení kárného řízení splňuje předpoklady pro jeho věcné projednání. Kárná žaloba byla podána v roce 2013. Podle § 117 odst. 3 exekučního řádu ve znění účinném od 1. 1. 2013 musí být kárná žaloba podána do 3 let ode dne, kdy ke kárnému provinění došlo. Kárná žaloba jednoznačně nevymezuje, kdy se měl kárně obviněný dopustit kárného provinění, nicméně s ohledem na dobu spáchání jednání exekutorským kandidátem, lze dovodit, že kárná žaloba doručená tomuto soudu dne 24. 7. 2013 je včasná.

Nejednoznačnost doby spáchání kárného provinění a jistá neurčitost specifikace porušení právního předpisu kárně obviněným ovšem nastolují další otázku, a to, zda žaloba splňuje zákonné náležitosti, jejichž existence je předpokladem pro její věcné projednání.

Podle § 117 odst. 4 exekučního řádu ve znění účinném od 1. 1. 2013 musí kárná žaloba obsahovat jméno a příjmení exekutora, proti němuž žaloba směřuje, jeho sídlo, popis skutku, pro který se navrhuje zahájení kárného řízení, a označení důkazů, o které se návrh opírá. Ke kárné žalobě se připojí důkazy, které má kárný žalobce k dispozici.

Kárné řízení je vymezeno skutkem tak, jak je popsán v kárné žalobě a zásah do jeho popisu je přípustný jen v míře neohrožující totožnost skutku. Vymezením pojmu „skutek“ se kárný soud zabýval např. v rozhodnutí ze dne 30. 10. 2012, č. j. 14 Kse 7/2012 - 70, kde vyslovil, že byť se pro kárné řízení ve věcech exekutorů přiměřeně užívá trestního řádu č. 141/1961 Sb., který tento pojem výslovně nedefinuje, je třeba vycházet ze skutečnosti, že se jedná se o pojem trestního práva procesního i hmotného. V trestním řízení je výklad tohoto pojmu podstatný zejména pro ust. § 11 odst. 1 písm. f), § 12 odst. 11 a 12 a § 220 odst. 1. tr. řádu. Komentář trestního řádu (Šámal, Pavel, Praha, C.H.Beck 2008, 6. vydání, s. 1742 an.) považuje za rozhodné vymezení skutku v žalobním návrhu, v němž musí být skutek přesně označen s uvedením místa, času, způsobu spáchání, popřípadě jiných skutečnosti rozhodných pro jeho nezaměnitelnost. Zmíněný komentář poukazuje na teorii trestního práva a dále na obecné vnímání pojmu „skutek“, jímž je „*určitá událost ve vnějším světě záležející v jednání člověka*“, která může mít znaky jednoho nebo více trestných činů.

Hmotně právním předpisem pro kárné řízení je exekuční řád; ten ovšem pouze obecně vymezuje pojmy kárného provinění (deliktu). Podle § 116 odst. 2 exekučního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2012, bylo kárným proviněním exekutora závažné nebo opětovné porušení povinností stanovených právním nebo stavovským předpisem anebo usnesením Komory [písm. a)], nebo narušení důstojnosti exekutorského povolání jeho chováním [písm. b)]. Podle § 116 exekučního řádu ve znění účinném od 1. 1. 2013 je kárným deliktem porušení povinností exekutora stanovených právním nebo stavovským předpisem anebo usnesením Komory [odst. 2 písm. a)], nebo jednání, jímž exekutor

narušuje důstojnost exekutorského povolání nebo ohrožuje důvěru v nezávislý, nestranný, odborný a spravedlivý výkon exekuční činnosti, případně odborný výkon další činnosti [odst. 2 písm. b)]; závažným kárným deliktem pak je obdobné jednání, pokud je závažné [odst. 3 písm. a), b)], přičemž podle odst. 4, 5 téhož ustanovení je kárným deliktem či závažným kárným deliktem exekutora porušení těchto povinností, jichž se dopustil jeho zaměstnanec.

Kárné provinění stejně jako trestný čin (či přestupek, či jiné deliktní jednání) tedy spočívá v určitém protiprávním „skutku“. I v kárném řízení při výkladu pojmu skutku (jednoty skutku) lze proto vycházet z trestně právní teorie. Ta předpokládá, že skutek musí být přesně označen s uvedením místa, času a způsobu jeho spáchání, popř. s uvedením dalších skutečností odlišujících tento skutek od skutků jiných. Trestněprávní teorie předpokládá, že skutek má být takto vymezen v žalobním návrhu, nikoliv pouze v odůvodnění obžaloby, což plyne z § 177 odst. 1 písm. c) trestního řádu.

Je ovšem další otázkou, zda kárná žaloba musí odpovídat požadavkům na žalobu v trestním řízení. Trestní řád se v kárném řízení použije pouze podpůrně, nestanoví-li jinak exekuční řád (§ 121 odst. 1), či zákon č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů (§ 25). Ve vztahu k soudním exekutorům to je již exekuční řád, který náležitosti kárné žaloby vymezuje v § 117 odst. 4. Úprava uvedená v exekučním řádu sice klade na náležitosti kárné žaloby obdobné požadavky, jako klade trestní řád na obžalobu, nicméně nepředpokládá její formální členění na žalobní návrh a jeho odůvodnění. Formální členění, kárnými žalobci zpravidla zachovávané, je jistě ku prospěchu věci, neboť odstraňuje případné pochybnosti o předmětu řízení; jeho nedostatek by však nemohl být kladen kárnému žalobci k tíži, pokud by kárná žaloba dostála požadavkům exekučního řádu a zejména jednoznačně vymezovala žalovaný skutek. Nutno rovněž respektovat, že před podáním kárné žaloby se nevede žádné formalizované přípravné řízení, kárný žalobce podává žalobu na základě šetření stížnosti či výkonu státního dohledu, tedy nedisponuje možnostmi orgánů činných v trestním řízení a není vázán pravidly přípravného řízení trestního. Vadnost vymezení skutku či popisu skutku v kárné žalobě tak může být kárným soudem hodnocena jen v rámci věcného rozhodnutí.

V daném případě byl žalovaný skutek vymezen tak, že kárně obviněný exekutor nepřijal odpovídající opatření vůči svému zaměstnanci, který se dne 23. 8. 2012 dopustil výše specifikovaného jednání, a tato opatření nepřijal ani po zahájení výkonu státního dohledu, kdy navíc toto jednání svého zaměstnance schvaloval. Byť není skutek pevně časově ukotven, je z jeho popisu zřejmé, že ke skutku „nepřijetí opatření“ mělo dojít po datu 23. 8. 2012, přičemž tento skutek měl trvat až do podání kárné žaloby. Ke schvalování jednání zaměstnance pak mělo současně s neprovedením opatření dojít po zahájení výkonu státního dohledu do podání kárné žaloby, tedy v roce 2013. Kárným žalobcem uvedenou eventualitu porušených předpisů (různá znění exekučního řádu) je třeba posuzovat jako označení obou rozhodných znění exekučního řádu jako postupně porušených.

Vnímáním celého textu kárné žaloby lze dospět k závěru, že časové vymezení spáchání skutku jeho popis obsahuje. Pokud jde o nekonkrétnost kárně obviněným nepřijatých opatření, bude se jí kárný soud zabývat při věcném posouzení.

Kárná žalobkyně však současně tvrdí, že kárně obviněný se mimo závažného kárného deliktu podle § 116 odst. 3 exekučního řádu ve znění po 1. 1. 2013 dopustil i závažného kárného deliktu podle § 116 odst. 5 e. ř. v témže znění. Toto ustanovení upravuje odpovědnost exekutora za jednání jeho zaměstnanců tak, že je přičitatelné přímo exekutorovi. Kárná žaloba ovšem v daném případě takto formulována vůbec není a ani by být nemohla, neboť k jednání exekutorského kandidáta došlo před účinností tohoto ustanovení. Označení ustanovení § 116 odst. 5 e. ř. ve znění po 1. 1. 2013 tak odporuje znění kárné žaloby a navíc je, za daného skutkového stavu, nesmyslné.

Celkově však lze uzavřít, že kárná žaloba je, navzdory určitým deficitům, věcně projednatelná.

IV. Ústní jednání

IV.1. dokazování

Kárný soud provedl důkaz listinami připojenými kárnou žalobkyní k žalobě. Z nich zjistil, že dne 29. 1. 2013 podali Ing. K. J. a Ing. M. U. podnět k výkonu státního dohledu, v němž si mj. stěžovali na skutečnost, že exekutorský kandidát Mgr. R. M. vyplnil evropské exekuční tituly. Vyplněné protokoly připojili k podnětu a z nich je zřejmé, že byly užity vzorové formuláře odpovídající příloze III Nařízení, přičemž v závěru je otisk razítka „Mgr. R. M. pověřen soudním exekutorem"(nikoliv tedy úředního razítka exekutorského úřadu) a „v. z." podpis. Soud rovněž konstatoval obsah výzev k vyjádření orgánu státního dohledu adresovaných kárně obviněnému a exekutorskému kandidátovi Mgr. M. a obsah jimi podaných vyjádření. Mgr. M. v nich opakovaně popřel, že by potvrdil evropské exekuční tituly, neboť si je vědom toho, že to přísluší soudu. Podle jeho názoru pouze na žádost oprávněného poskytl informaci o exekučních titulech figurujících v exekučním řízení a zdůraznil, že listiny neopatřil úředním razítkem; současně uvedl, že se jednalo o elektronickou komunikaci, kterou neuchoval a nemůže doložit. Kárně obviněný ve svých vyjádřeních ze dne 19. 2. a 19. 3. 2013 zastával stejnou verzi.

Ze spisu exekutorského úřadu sp. zn. 103 Ex 25048/12 kárný soud zjistil, že v daném případě byla exekuce nařízena rozhodnutím Okresního soudu v Mělníku ze dne 23. 5. 2012, č. j. EXE 3242/2012-107, a jejím provedením byl pověřen kárně obviněný. Ve spise ovšem není v časové řadě založena žádná listina nasvědčující tomu, že by v odpovídající době někdo žádal o nějakou informaci o exekučních titulech či o vydání potvrzení evropských exekučních titulů, ani zde nejsou založeny kopie vydaných listin. Ze spisu Okresního soudu v Příbrami sp. zn. 22 Exe 8001/2012 kárný soud zjistil, že dne 23. 7. 2012 bylo vydáno usnesení (č. l. 53) o potvrzení evropských exekučních titulů, které ovšem bylo následně týmž soudem dne 12. 10. 2012 zrušeno.

IV. 2. vyjádření účastníků řízení

IV. 2. a) Kárná žalobkyně

Kárná žalobkyně setrvala na kárné žalobě a upřesnila, že žalovaný skutek je jedním skutkem ve svém souhrnu. Eventualita při právní kvalifikaci (různá znění exekučního

řádu) byla uvedena proto, že kárná žalobkyně nemá možnost zjistit, kdy přesně se kárně obviněný dozvěděl o pochybení svého zaměstnance. Kárně obviněnému je vytýkáno, že nepřijal jakékoliv odpovídající pracovněprávní opatření vůči chybujícímu zaměstnanci; je názoru, že nemůže za exekutora posuzovat vhodnost opatření, a proto nekonkretizuje, co měl exekutor vůči zaměstnanci učinit. Kárně obviněný porušil své řídící povinnosti plynoucí z § 13 odst. 1 exekučního řádu tím, že sám celou situaci neprověřil a nepřijal opatření. O tom, že vzniklou situaci nějak řešil, se kárná žalobkyně dozvěděla až z vyjádření kárně obviněného ke kárné žalobě; v průběhu výkonu státního dohledu byla jeho vyjádření nekonkrétní a neúplná. Porada zaměstnanců, dokladovaná kárně obviněným až při tomto jednání, se konala po zahájení státního dohledu a navíc zaměstnanec, jehož se porušení povinností týkalo, na ní nebyl přítomen. Poukázala na dopisy orgánu dohledu s výzvami k vyjádření a na obsah podaných vyjádření. Z nich je zřejmé, jak se kárně obviněný k celému případu vyhýbavě stavěl, což rovněž nasvědčuje zanedbání jeho řídící činnosti.

IV. 2. b) Obhájce kárně obviněného

Obhájce kárně obviněného zdůraznil, že porušení zákona se dopustil zaměstnanec exekutorského úřadu, nikoliv exekutor sám. Odmítl objektivní odpovědnost s poukazem na judikaturu kárných senátů a na skutečnost, že exekutor svému zaměstnanci spornou činnost neuložil, nepověřil jej k jednání odporujícímu zákonu, ani o něm nevěděl. Kárná žaloba pouze obecně namítá zanedbání řídící povinnosti, aniž by konkretizovala opatření, které exekutor neprovedl, ač k tomu byl povinen, ani kdy tak měl učinit. Žalovaný skutek považuje za nedostatečně individualizovaný, přičemž takovou vadu nelze odstraňovat až při jednání. Ve vztahu k exekutorskému kandidátovi probíhá jak kárné řízení, tak je jeho jednání předmětem šetření policie. Exekutorský kandidát nese svou vlastní kárnou odpovědnost a opatření, která by přicházela v úvahu ze strany jeho zaměstnavatele, nemohou předcházet řádnému vyšetření; to dosud neskončilo. Tvrzení o neprovedení opatření je tak předčasné. V průběhu výkonu státního dohledu se exekutor vyjadřoval na základě informací, které mu poskytl jeho zaměstnanec, neboť jiné informace ani doklady k případu neměl. V době, kdy se měl exekutorský kandidát dopustit nezákonného potvrzení evropských exekučních titulů, byly tyto potvrzeny soudem, a tudíž jeho jednání nemohlo mít žádný škodlivý následek. Potvrzení Okresního soudu v Příbrami bylo později nahrazeno potvrzením Okresního soudu v Ostravě, a to po změně místní příslušnosti. O tom, že exekutorským kandidátem Mgr. M. měly být potvrzeny evropské exekuční tituly, se exekutor dozvěděl až z dopisu ministerstva a případ projednal na pracovní poradě v únoru 2013 (předložil soudu zápis z porady); opatření proti opakování tedy učinil. Vůči provinivšímu se zaměstnanci však je legitimní vyčkat výsledků probíhajících šetření a vlastní opatření vážit v návaznosti na ně. Ve vztahu k tvrzenému porušení řídící činnosti uvedl, že je třeba hodnotit, že se jednalo o zcela ojedinělý exces zaměstnance bez systémových příčin, proti němuž nelze předem vytvořit pravidla. Postup kárně obviněného není porušením zákona, ani nemohl za daných okolností narušit důvěru v exekutorský stav. Proto navrhl zproštění kárné žaloby.

IV. 2. c) Kárně obviněný využil svého práva ve věci nevypovídat a v rámci posledního slova poukázal na závěry svého obhájce.

IV. 3. skutečnosti zjištěné předběžným šetřením soudu

Ze zprávy Exekutorské komory ČR ze dne 4. 10. 2013 bylo zjištěno, že v rozhodné době nenabylo právní moci žádné kárné rozhodnutí komory postihující kárně obviněného; stejně tak nebyl kárně trestán exekutorský kandidát Mgr. R. M., vůči němuž jsou ovšem vedena čtyři kárná řízení.

Z evidence Nejvyššího správního soudu bylo zjištěno, že kárně obviněný byl tímto soudem uznán vinným kárným proviněním rozhodnutími ze dne 14. 2. 2011, č. j. 14 Kse 6/2010 - 181, kdy mu jako kárné opatření bylo uloženo napomenutí, ze dne 22. 3. 2012, č. j. 13 Kseo 1/2011 - 109, kdy mu bylo uloženo písemné napomenutí a rozhodnutím ze dne 16. 4. 2013, č. j. 14 Kse 9 /2012 - 143, kdy mu byla uložena pokuta ve výši 80.000 Kč.

V. Posouzení věci kárným senátem

Kárný senát při posouzení odpovědnosti soudního exekutora vycházel z dosavadní soudní judikatury, z níž konstantně plyne, že stát exekučním řádem přenesl část výkonu své moci – specificky moci soudní, jíž je třeba rozumět soudní řízení počínaje nalézacím až po řízení vykonávací – na soudní exekutory. Jimi sice jsou fyzické osoby, avšak tato skutečnost má význam toliko právně technický, či organizačně institucionální. Z hlediska funkcionálního vykonávají soudní exekutoři státní moc. Tento fakt pak také zdůvodňuje významné ingerence státu do výkonu jejich činnosti formou dohledu, návrhovým oprávněním státu v kárných řízeních a především zdůvodňuje primární odpovědnost státu za škodu způsobenou exekutorem. V tomto směru se postavení exekutorů z hlediska jejich kárné odpovědnosti blíží postavení soudců, byť kárná odpovědnost je v exekučním řádu vymezena poměrně přísně. Při hodnocení závažnosti porušení povinnosti exekutorem je ovšem třeba vycházet ze všech okolností konkrétního případu [blíže viz Kasíková, M. a kol. Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád). Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 417 a násl.].

Podle § 13 exekučního řádu v obou rozhodných zněních exekutor řídí činnost exekutorského úřadu, který jeho jménem plní všechny úkoly potřebné k řádnému výkonu exekuční činnosti.

Řídící činností exekutora je třeba rozumět organizaci práce exekutorského úřadu, přiměřené vedení zaměstnanců při pracovních úkonech, péči o jejich odbornou úroveň, kontrolu jimi prováděných úkonů, opatření k odstranění nedostatků a rovněž i vyvození odpovědnosti z porušení pracovních povinností či zákona. Tyto úkony nemusí být exekutorem vykonávány osobně, podstatné je, aby jím byl vytvořen fungující systém, který řádné plnění funkce exekutorského úřadu zajistí, přičemž při přenesení určitých řídících povinností na jiné pracovníky exekutor odpovídá zato, že tento systém bude funkční.

V daném případě se exekutorský kandidát měl dopustit porušení zákona, které zřejmě pramenilo z jeho neznalosti o potvrzování evropského exekučního titulu. Sice znal rozhodnou právní úpravu a popřel, že by vědomě taková potvrzení vydal, nicméně kopie potvrzení založené ve spise kárného žalobce nasvědčují vydání potvrzení, která podle §

200ua občanského soudního řádu ve znění do 31. 12. 2012 byl oprávněn vydat pouze soud. Otázkou je, zda takové situaci mohl kárně obviněný předejít, neboť se jednalo o problém ojedinělý a výjimečný svou povahou. Kárný soud je názoru, že kárně obviněnému nelze vytýkat nedostatek znalosti tiskopisu protokolu potvrzujícího evropský exekuční titul jeho zaměstnanci, neboť lze obtížně preventivně seznamovat zaměstnance se všemi úkony, které nejsou oprávněni činit a s náležitostmi takových úkonů. Ostatně to mu kárnou žalobou není kladeno za vinu.

Kárné žalobě lze přisvědčit v názoru, že součástí řídící činnosti je i opatření k zabránění opakování takových pochybení, pokud k nim došlo. Předpokladem opatření je ale vědomost o tomto pochybení. Kárná žalobkyně v řízení neprokázala, že tato vědomost nastala již v roce 2012. Vědomost v této době kárně obviněný popírá, z ničeho jiného neplyne a kárně obviněnému nelze ani vytýkat, že by pochybení mohl zjistit důslednější kontrolou spisů. Z příslušného exekučního spisu totiž není provedení těchto úkonů nijak zřejmé a rovněž exekutorský kandidát ve svém vyjádření při výkonu státního dohledu uvedl, že se jednalo o potvrzení na základě e-mailové žádosti, kterou neevidoval a neevidoval ani kopie vystavených potvrzení.

Pokud tedy kárně obviněný neučinil žádná opatření vůči exekutorskému kandidátovi v roce 2012, nemůže být jeho jednání kárným proviněním podle § 116 odst. 2 exekučního řádu ve znění do 31. 12. 2012. O porušení povinností nevěděl a při běžné řídící činnosti je ani nemohl zjistit.

Vědomost kárně obviněného o porušení povinností jeho zaměstnancem mohla nastat nejdříve po sdělení orgánu státního dohledu ze dne 29. 1. 2013. Poté učinil obecné opatření projednáním na pracovní poradě a uložením povinnosti konzultací podobných případů s exekutorem. Neúčast Mgr. M. na této poradě není rozhodná, neboť se nejednalo o represivní opatření vůči němu, ale o preventivní opatření, které by mělo zabránit opakování podobných pochybení.

Ve vztahu k exekutorskému kandidátovi Mgr. M. tak kárně obviněný v době po zjištění jeho pochybení do podání kárné žaloby skutečně neučinil opatření, které by jej postihovalo. Kárně obviněnému soud uvěřil, že s ním o pochybení jednal, ostatně z jeho názoru vycházel i při vyjádření vůči orgánu státního dohledu; takové projednání ale jistě sankčním opatřením není. Kárná žaloba neuvádí, jaké sankční opatření by to mělo být a kárnému žalobci také skutečně nepřísluší vyslovit, jaké konkrétní opatření by bylo na místě; jeho názor by mohl být jen příkladmý při porovnání závažnosti porušení povinností zaměstnancem a zákonnými možnostmi zaměstnavatele. Je ovšem pravdou, že ani takové úvahy se kárný žalobce v kárné žalobě nedopustil. Lze tak vzít v úvahu jakékoliv opatření sankčního charakteru, zejména tedy opatření pracovněprávní či mzdová, neboť vztahy mezi exekutorem a exekutorským kandidátem jsou upraveny zákoníkem práce (§ 5 odst. 3 e. ř.). Taková opatření ovšem mají své zákonné podmínky a ten, kdo je ukládá, musí dbát na jejich splnění. V prvé řadě podkladem takového opatření musí být prokázané porušení povinností. Kárně obviněný však, kromě sdělení orgánu dohledu, neměl k dispozici podklady, z nichž by mohl sám ověřit, že došlo k porušení zákona a dospět k závěru o závažnosti jednání. V době mezi jeho zjištěním a podáním kárné žaloby se vedla řízení, jejichž předmětem bylo jednání exekutorského kandidáta, o čemž měl kárně obviněný vědomost, neboť policejní i kárný orgán žádaly o podklady a vyjádření. Lze poukázat na

zákoník práce, který, byť pro závažná opatření stanoví lhůty, jejich běh prolamuje tam, kde se taková šetření vedou (k tomu srovnej § 57 odst. 2, § 58 odst. 2 zákoníku práce č. 262/2006 Sb., ve znění do 31. 12. 2013). Navíc je třeba respektovat, že samotné postavení exekutorského kandidáta není odvislé od vůle jeho zaměstnavatele (exekutora), ale i od zápisu do seznamu kandidátů, vedeného Komorou (§ 23 e. ř.). Opatření exekutora by jistě mohlo spočívat i v omezení rozsahu úkonů prováděných kandidátem na základě písemného pověření ve smyslu § 25 e. ř.; účinnost takového opatření ve vztahu k činnosti, kterou kandidát provádět vůbec nesměl, je však pochybná. I při respektování názoru kárné žalobkyně, že ona sama nemůže určovat, jaké konkrétní opatření měl exekutor vůči exekutorskému kandidátovi učinit, nelze jí přisvědčit v názoru, že pro kterékoliv možné opatření byly splněny podmínky v době od 29. 1. 2013 do podání kárné žaloby.

Kárně obviněnému je kárnou žalobou rovněž vytýkáno, že před orgánem státního dohledu postup svého zaměstnance schvaloval. Kárná žalobkyně také uvedla, že toto jednání považuje za součást téhož skutku, nikoliv za skutek další a dále poukázala na celkovou nevstřícnost kárně obviněného při šetření stížnosti.

Především je třeba konstatovat, že k tomu, aby schvalování nezákonného jednání zaměstnance vůbec mohlo být samostatným skutkem a závažným kárným deliktem, by muselo spočívat ve veřejné obhajobě zjevného porušení zákona se závažnými důsledky – to by jistě mohlo vést k negativnímu náhledu veřejnosti na exekutorský stav. Takové jednání však v daném případě zjištěno nebylo. Pokud stávající judikatura vytýkala exekutorovi schvalování (obhajobu) nezákonného jednání zaměstnance, stavěla se k tomu jako k jednání přitěžujícímu základnímu skutku, tj. zanedbání dohledu nad zaměstnancem (k tomu srovnej např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2013, sp. zn. 15 Kse 9/2012).

V daném případě kárná žaloba stojí na tom, že kárně obviněný exekutor měl jednání svého zaměstnance obhajovat a schvalovat je ve vyjádřeních jím podaných v rámci výkonu státního dohledu; není však vinen z porušení povinnosti součinnosti vůči dohledovému orgánu podle § 7 odst. 4 e. ř.

Schvalování jednání zaměstnance exekutorem je spatřováno v převzetí jeho verze jednání a ve vyhýbavosti při posouzení skutku. Je-li stížnost šetřena prostřednictvím státního dohledu, je exekutor povinen podle § 7 odst. 4 písm. c) e. ř. poskytnout vyjádření. Lze ovšem těžko vytýkat kárně obviněnému, že, při nedostatku vlastních poznatků, neposkytl jednoznačné vyjádření konstatující porušení zákona zaměstnancem. Výkon státního dohledu spočívá jednak v kontrolách, jednak v šetření stížností (podnětů). Jeho účelem je co nejpřesnější zjištění skutkového stavu a vyvození závěrů z těchto zjištění. Součinnost kontrolovaných osob k tomu má přispět, nelze od nich však vyžadovat „sebeobvinění“. Ač tedy postavení exekutora, vůči němuž je prováděn státní dohled, není totožné s postavením obviněného v řízení sankčního charakteru, nelze mu klást k tíži, resp. označit za porušení zákonných povinností, pokud vysvětluje vyšetřované jednání způsobem, který mu může být ku prospěchu a může ovlivnit potenciální vyvození kárné odpovědnosti vůči němu. Navíc v daném případě bylo od exekutora vyžadováno uvedení závěrů, k nimž neměl dostatek skutkových znalostí a je mu vytýkáno, že, z jeho hlediska neprokázané, jednání zaměstnance dostatečně neodsoudil.

Kárný soud tak dospěl k závěru, že v jednání kárně obviněného, který v roce 2013 neprovedl vlastní sankční opatření vůči exekutorskému kandidátovi Mgr. M. a vyčkával výsledků jiných řízení a jeho jednání měl schvalovat ve vyjádřeních podaných orgánu státního dohledu, nelze spatřovat naplnění skutkového podstaty závažného kárného deliktu podle § 116 odst. 3 exekučního řádu ve znění po 1. 1. 2013. Pokud jde o nepřípadný poukaz kárné žalobkyně na ustanovení § 116 odst. 5 exekučního řádu ve znění po 1. 1. 2013, lze jen připomenout argumentaci uvedenou v závěru části III tohoto rozhodnutí.

Z těchto důvodů kárný soud kárně obviněného podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb. (§ 121 e. ř.) kárné žaloby ministryně spravedlnosti ze dne 24. 7. 2013, č. j. 94/2013-OSD-ENA/26 zprostil, a to v plném rozsahu.

VI. Náklady řízení

Podle § 19 zákona odst. 3 č. 7/2002 Sb. má kárně obviněný nárok na náhradu nákladů řízení, byl-li kárné žaloby zproštěn. Kárný soud proto přiznal kárně obviněnému náhradu účelně vynaložených nákladů. Ty jsou tvořeny částkou 3x 1.500 Kč za 3 úkony právní služby, 3x 300 Kč na náhradu hotových výdajů (§ 9 odst. 1, § 7 bod 4, § 13 zákona č. 177/1996 Sb., advokátní tarif), včetně DPH, celkem 6.534 Kč. V projednávané věci za stát, vůči kterému má kárně obviněný nárok na náhradu účelně vynaložených nákladů, jedná a náhradu je povinno poskytnout Ministerstvo spravedlnosti, neboť návrh na zahájení kárného řízení podala vedoucí této organizační složky státu – ministryně spravedlnosti, jejíž oprávnění k podání kárného návrhu vyplývá z § 117 odst. 2 písm. a) exekučního řádu. S ohledem na výše uvedené kárný soud určil, že Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti je povinna zaplatit náhradu nákladů kárně obviněného k rukám jeho obhájce do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. října 2013

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně kárného senátu